

**ВІТАЛЬНЕ СЛОВО УЧАСНИКАМ
І МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ФОРУМУ
«ПСИХОЛОГІЯ І СОЦІАЛЬНА РОБОТА У ХХІ СТОЛІТТІ»**

Кремень В. Г.

*президент Національної академії педагогічних наук України,
доктор філософських наук, професор,
академік Національної академії наук України,
академік Національної академії педагогічних наук України (м. Київ)*

У силу об'єктивних причин, в силу тих змін, які відбуваються в сучасній цивілізації, в умовах життя людини значущість психології і соціальної роботи суттєво зростає. Тож немає сумнівів у важливості та актуальності теми І Міжнародного науково-практичного форуму «Психологія і соціальна робота у ХХІ столітті». Є декілька причин цього, зокрема:

– швидка зміна ідей, знань, технологій, що відбувається в умовах інноваційного розвитку суспільства в який вступило людство. У адаптації, сприйнятті цих змін є серйозна психологічна складова без якої людина не буде готова до життя у такому динамічному, постійно змінюваному середовищі;

– сучасний світ характеризується все більшим інформаційно-комунікативним простором, в якому знаходиться людина. Для того, щоб бути повноцінним суб'єктом суспільного життя людина повинна адекватним чином відповідати на кожний інформаційний вплив, залишаючись собою в різноманітті фізичних та інформаційних контактів. Безумовно, що людина має бути розвинутою, самостійною, самодостатньою особистістю, що також не можливо без певної психологічної підготовки, психологічного базису.

Особливо важливою ця тема є для України, у зв'язку з повномасштабним російським вторгненням, у зв'язку з тим, що йде велика війна проти російських окупантів за збереження української державності, територіальної цілісності, суверенітету. Ми бачимо навколо багато героїзму, але й багато горя, страждань, смертей, понівечених фізично і психологічно людських душ. Всі вони потребують психологічної підтримки, уваги, захисту.

Великі завдання сьогодні стоять перед психологами та соціальними працівниками. Ми маємо допомогти суспільству, державі відпрацювати рекомендації як краще організувати роботу з соціального та психологічного супроводу у нашій країні. У сучасних умовах мають змінитися функції психологів і соціальних

працівників у закладах освіти. Це у нас найбільш поширені фахові осередки психологів і соціальних педагогів. Є такі громади, де інших психологічних ресурсів немає, тому маємо відпрацювати механізми, коли за підтримки, в тому числі і фінансової, психологи, соціальні педагоги візьмуть на себе не лише функцію психологічного супроводу учасників освітнього процесу, а й тих громадян, які його потребують, особливо, це учасники війни, люди з інвалідністю, родичі загиблих, та інші категорії громадян.

Тож, у зв'язку з умовами, які склалися в нашій державі, психологія та соціальна робота потребують особливої підтримки та розвитку.

Щиро бажаю плідної роботи, вітаю вітчизняних та зарубіжних учасників форуму. Радію з того, що такий потужний науково-практичний захід проходить у славному Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г. Короленка, який відомий значними досягненнями як у минулому так і на сьогодні. Перекоаний, що цей заклад буде мати гарні перспективи для свого розвитку у майбутньому. Успіхів вам! Слава Університету! Слава Україні! Дякуємо Збройним силам України і всім охоронцям нашої держави!

RESILIENCE AS A METACOMPETENCE OF PRACTICING AND FUTURE EDUCATORS

Topuzov O. M.

*Institute of Pedagogy of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine
proftop@ukr.net*

The theme of resilience among future professionals can be considered one of the most relevant interdisciplinary paradigms of contemporary research. Increasingly, scholars and psychologists (K. Baling, O. Bratkova, V. Eshbi, D. Zubrovsky, S. Kuzikova, G. Lazos, S. Lyutar, S. Maksymenko, T. Titarenko, K. Chater, T. Fedotova, O. Shevchenko, and others) emphasize the search for and understanding of individuals' internal reserves that would help minimize the destructive impact of stressors and, conversely, facilitate the achievement of positive adaptive changes in various life domains. Furthermore, adaptation to changing conditions and environmental factors becomes a mechanism for self-discovery of personality [2; 3].

Recently, the issue of developing resilience has become a focus for researchers concerning professionals in the field of education, as their professional activities are inherently one of the most demanding